

БАРОКА- характарыстыка
еўрапейскай культуры XVII—XVIII
стагоддзяў, цэнтрам якой была Італія.
Стыль барока з'явіўся ў эпоху Позняга
Адраджэння, у канцы XVI — пачатку XVII
стагоддзяў у італьянскіх гарадах: у
Рыме, Мантуі, Венецыі, Фларэнцыі.
Эпоху барока прынята лічыць пачаткам
трыумфальнага шэсця «заходняй
цывілізацыі». Барока супрацьстаяла
класіцызму і рацыяналізму.

У XVII стагоддзі Італія страціла эканамічнае і палітычнае магутнасць. На яе тэрыторыі пачынаюць гаспадарыць замежнікі — іспанцы і французы. Але знясіленая Італія не страціла вышыні сваіх пазіцый — яна ўсё роўна застаецца культурным цэнтрам Еўропы. Ведаць і царква мелі патрэбу ў тым, каб іх сілу і заможнасць ўбачылі ўсе, але паколькі грошай на новыя пабудовы не было, яны звярнулася да мастацтва, каб стварыць ілюзію магутнасці і багацця. Так на тэрыторыі Італіі ўзнікае барока.

напружанасць, дынамічнасць
вобразаў, імкненне да велічы і
пышнасці, да сумяшчэння
рэальнасці і ілюзіі. У гэты
перыяд, дзякуючы адкрыццяў
Каперніка, змянілася ўяўленне
аб свеце як аб разумным і
сталым адзінстве, а таксама пра
чалавека як пра разумнейшым
істоце. Па выразе Паскаля,
чалавек стаў ўсведамляць сябе
«чым-то сярэднім паміж усім і
нічым», «тым, хто ўлоўлівае
толькі бачнасць з'яў, але не
здольны зразумець ні іх пачатку,
ні канца іх».

Стыль барока ў жывапісе
характарызуецца дынамізмам
кампазіцыі, «плоскасцю» і
пышнасцю форм,
арыстакратычна і
незвычайнасцю сюжэтаў. Самыя
характэрныя рысы барока —
кідкая цветистость і
дынамічнасць. Яркі прыклад —
творчасць Рубенса і Караваджо з
іх буйствамі пачуццяў і
натуралізмам ў малюнку
людзей і падзей.

Караваджо, лічаць самым значным майстрам сярод італьянскіх мастакоў, якія стварылі ў канцы XVI ст. новы стыль у жывапісу. Яго карціны, напісаныя на рэлігійныя сюжэты, нагадваюць рэалістычныя сцэны сучаснай аўтару жыцця, ствараючы кантраст часоў позняй антычнасці і Новага часу. Героі намалюваны ў паўзмроку, з якога прамяні святла выхопліваюць выразныя жэсты персанажаў, кантрасна выпісваючы іх характэрнасць.

У італьянскай жывапісу эпохі барока развіваліся розныя жанры, але ў асноўным гэта былі алегорыі, міфалагічны жанр. У гэтым кірунку атрымалі поспех П'етра ды Кортоне, Андрэа дэль Поццо, Тьеполо, браты Карраччці (Агасціна і Ладавіка). Праславілася венецыянская школа, дзе вялікую папулярнасць атрымаў жанр вядуты, або гарадскога пейзажу. Самы славуты аўтар такіх прац — мастак Каналета.

Рубенс спалучаў у сваіх палотнах прыроднае і звышнатуральнае, рэчаіснасць і фантазію, вучонасць і духоўнасць. Акрамя Рубенса міжнароднага прызнання дамогся яшчэ адзін майстар фламандскага барока — Ван Дэйк. З творчасцю Рубенса новы стыль прыйшоў у Галандыю, дзе яго падхапілі Франс Халс і Ян Вермеер. У Іспаніі ў манеры Караваджо тварыў Дыега Веласкес, а ў Францыі — Нікола Пусэн, у Расеі — Іван Нікіцін і Аляксей Антропаў.

Мастакі барока адкрылі мастацтву
новыя прыёмы прасторавай
інтэрпрэтацыі формы ў яе вечна
зменлівай жыццёвай дынаміцы,
актывізавалі жыццёвую пазіцыю.
Адзінства жыцця ў пачуццёва-
цялеснага радасці быцця, у
трагічных канфліктах складае аснову
прыгожага ў мастацтве барока.
Ідэалізацыя вобразаў спалучаюцца з
бурнай дынамікай, рэальнасць — з
фантазіяй, а рэлігійная афектацыі з
падкрэсленай пачуццёвасцю.

цесна звязанае з манархіяй,
арыстакратыяй і царквой, мастацтва
барока было заклікана праслаўляць і
прапагандаваць іх магутнасць. Разам з
тым яно адлюстравала новыя ўяўленні аб
адзінстве, бязмежнасці і разнастайнасці
свету, пра яго драматычнай складанасці і
вечнай зменлівасці, цікавасць да
асяроддзя, да асяродку чалавека, да
прыроднай стыхіі. Чалавек паўстае ўжо
не цэнтрам Сусвету, а шматпланавай
асобай, са складаным светам
перажыванняў, ўцягнутай у кругазварот і
канфлікты асяроддзя.

